



Cód Scoile Gaelscoil Riada

Réamhrá: Cuireadh an cáipéis seo le chéile ag an gcuinniú foirne 4ú Feabhra 2009 mar chód scoile i ngaelscoil Riada agus le haghaidh gach baille dá pobal.

Croí na Scoile

Is i an Ghaeilge bunchloch na scoile agus is iad na páistí croílár an ghaelscolaíochta.

Is orthu siúd atáimid ag brath chun an Ghaeilge a chur ar aghaidh go dtí an chéad ghlúin eile. (Ár bpolasaí Gaeilge, Gaelscoileanna 2005, lch7)

- ✓ Is i **an Ghaeilge** an teanga chumarsáide agus ghnó na scoile. Labhrófar Gaeilge i gcónaí sa scoil agus ag ócáidí scoile. Cuirtear neart tacaíocht ar fáil dóibh siúd ar mian leo feabhas a chur ar a nGaeilge féin
- ✓ Is **gaelscoil ilchreidmheach** í Gaelscoil Riada a aithníonn na héagsúlachtaí (spioradálta, morálta agus cultúrtha, intleachtúla, fisiciúla, sóisialta, ealaíonta,) agus difríochtaí atá idir páistí agus an gá atá ann le tuiscint agus meas ar na héagsúlachtaí seo a chothú
Déantar é seo a fhorbairt dé réir treoirlínte an Core-Churaclam Creidimh' Ag Foghlaim le Chéile' agus an chúrsa OSPS (1999)
- ✓ Cuirtear fáilte roimh chuile pháiste sa scoil mar saoránach is cuma an aois, stádas, creidimh, mí-chumas, inscne, gnéas chlaonadh, stádas eacnamaíochta ná stádas teaghlaigh. Forbrófar tuiscint an pháiste ar chomhionannas.
- ✓ Is é an aidhm atá ag an gcód seo ná cinntiú go bhfuil freastail a dhéanamh ar aonarachd/tréithe chuile pháiste (buanna/laiageachtaí) chomh maith le aithint a thabhairt don cheart atá ag gach pháiste oideachais a fháil i dtimpeallacht atá saor ó réabhadh agus conspóid.
- ✓ I ngaelscoil Riada cuirtear béim láidir ar deá-iompar dearfach a fhorbairt agus a chleachtadh trí spreagadh, moladh agus tacaíocht. Déantar chuile iarracht cur le féin-mhuinín gach duine i bpobal na scoile, páistí, múinteoirí agus tuismitheoirí ina measc. Déantar iarracht meas a chothú i ngach duine dá cheile agus don domhain mórthimpeall orthu.
- ✓ Glactar leis go dteastaíonn ard-chaighdeán co-oibriú idir foireann na scoile, tuismitheoirí agus na páistí chun sár-chaighdeán iompar a chothú.



- ✓ Déantar chuile iarracht ionad oibre sona, sábháilte, spreagúil agus sláintiúil a chur ar fáil do phobal na scoile.
- ✓ Tá ról gníomhach ag tuismitheoirí i saol na scoile
- ✓ Déanfar gach iarracht a chinntiú go gcuirfear cód na scoile i gcríoch i mbealach leanúnach agus cóir i gcónaí.

1. Gaeilge

Is cuid lárnach de churaclam na gaelscoile é labhairt na Gaeilge, mar sin beidh béim láidir ar labhairt na Gaeilge sa scoil. Labhrófar Gaeilge i gcónaí sa scoil, ar thuras taobh amuigh den scoil agus ag ócáidí scoile. Beidh sé mar fhreagracht ar gach aon duine stádas na Gaeilge a chur chun cinn.

- Ní mór do gach aon bhaill de fhoireann na scoile agus de phobail na scoile an méid Gaeilge atá acu féin a labhairt
- Déanfar bronnadh na dteastais ag an dtionóil gach Aoine. Tugfar teastas do na páiste atá an-iarracht déanta acu Gaeilge a labhairt. Cuirfear an t-eolas seo ar an suíomh idirlíon agus ar 'bord fógra' sa halla.
- Beidh córas faoi leith ag gach múinteoir ina s(h)eomra ranga féin chun an Ghaeilge a chur chun cinn, beidh greamaitheoirí /stampaí agus duaiseanna eile atá feiliúnach dá aois.

2. Ar scoil:

Rachaidh na páistí i dtaithí le nósanna agus imeachtaí córas creidimh eile.

Forbrófar tuiscint an pháiste ar chomhionannas.

Beidh meas agus ómós ag na páistí dóibh féin, páistí eile na scoile, múinteoirí na scoile agus aon chuirteoir a thagann chuig na scoile.

Beidh meas ag chuile pháiste ar an seomra ranga, trealamh scoile, fearas scoile, agus rudaí pearsanta páistí eile.

Iarrtar ar pháistí gan bréagáin a thabhairt ar scoil; tá neart bréagáin sna seomraí ranga.

Bíonn córas iompar faoi leith ag chuile mhúinteoir ina sheomra ranga féin a sheasann le cód iompar na scoile. Ceann de na phríomh aidhmeanna atá ag foireann na scoile ná go mbeidh chuile pháiste sásta agus muiníneach agus iad ag teacht ar scoil chuige seo cruthaíonn chuile mhúinteoir atmaisféar sona sábháilte agus dearfach do chuile pháiste.

3. Lá Scoile:

Tosaíonn an scoil ag **8:50**. Téann na Naíonáin abhaile ag **1:30** agus chuile rang eile ag **2:30**.



Ní ghlacann Bord Bainistíochta Gaelscoil Riada nó múinteoirí na scoile freagracht do aon pháiste roimh 8:50 mar níl siad clúdaithe ó thaobh árachais de. Chun sábháilteacht na bpáistí a chinntiú iarrtar ar thuismitheoirí a bpáiste a bhailiú in am chuile lá.

4: Sábháilteacht ar scoil:

I ngaelscoil Riada bíonn muid ag súil

Go leanfaidh chuile pháiste rialacha aontaithe sa seomra ranga
Go mbeidh gach dalta in ann spraoi go cúramach le chéile ar an gclós
Go mbeidh gach dalta sásta comhoibriú le chéile ar mhaithe na scoile
Go ndéanfaidh gach dalta a seacht ndícheall ina gcuid obair, chun an méid Gaeilge atá acu a labhairt i gcónaí agus ina iompar.

I ngaelscoil Riada táimid ag súil nach ndéanfaidh aon pháiste aon rud a chuirfeadh a shábháilteacht féin i mbaol nó sábháilteacht aon páiste eile, bíodh sé sa seomra ranga, sa chlós, sa pháirc, ag teacht nó ag imeacht ón scoil nó ar imeachtaí scoile. Is iad seo a leans samplaí d'iompar a chuireann sábháilteacht na bpáistí i mbaol, samplaí d'iompar iad nach féidir glacadh leo:

- Bheith maslach nó déanamh magadh éagórach
- Damáiste a dhéanamh do fhearais na scoile, troscán, leabhair nó maoin
- Ag troid agus ag bagairt
- Aon iompar a thaispeánann drochmheas don chorp

Bíonn cleachtadh ***Druil Tine*** againn ar a laghad uair amháin chuile téarma. Tá an suíomh thionóla taobh amuigh de phríomh ghéata na scoile sa charrchlóis. Bíonn na dorais éalaithe saor ó bac i gcónaí. Bíonn tuiscint soiléir ag foireann na scoile ar an gcóras éalaithe seo mar atá scríofa síos sa bpolasaí Sláinte agus Sábháilte

Ar maidin/ am sosa/ dul abhaile:

Iarrtar ar pháistí line a dhéanamh ar maidin, tar éis na sosa agus nuair atá siad ag dul ar ais go dtí an seomra lena múinteoir. Buaileann an múinteoir atá ar dhualgais an chloigín agus eagraíonn na páistí iad féin i línte. Iarrtar ar na daltaí ar fad fanacht sa chlós (taobh istigh don gheata) i gcónaí agus gan dul taobh thiar den scoil. Iarrtar ar mhúinteoirí agus thuismitheoirí treoir a leanúint maidir le bainistiú tráchta timpeall na scoile



6.Deá-iompar

Cuspóirí

- 1.Féin-smacht,féin-mhuinín agus freagracht a spreagadh i ngach aon pháiste, le tuiscint, deá-bhéasaí agus meas a chothú iontu dóibh féin agus do gach aon bhaill den phobail.
- 2.Timpeallacht dearfach foghlama a chothú inar féidir aidhmeanna na scoile a bhaint amach.
- 3.Go mbeidh tuiscint ag gach duine de phobal na scoile ar an ról atá acu cur le saol na scoile agus an éifeachta atá acu ar timpeallacht na scoile agus ar daoine eile.
- 4.Tiocfaidh gach páiste chun tuiscint agus meas a bheith acu agus ceiliúradh a dhéanamh ar a cuid/chuid custaim, traidisiún, creidimh agus féilte féin agus iad siúd de chultúir éagsúla

An Cód:

Córas le haghaidh deá-iompar a chur chun cinn/Ais-chothú dearfach:

Le deá-iompar agus iarrachtaí deá-iompar a spreagadh, tá an córas **moladh agus mealladh** i bhfeidhm sa scoil. Bronntar duaiseanna agus tugtar moladh do na páistí is iad ag leanúint an córas. Sé an t-aidhm a bhaineann le seo ná deá bhéasaí agus sprid mhaith a chur chun cinn i measc na páistí. Samplaí de seo a leanas:

- 1.Moladh béil nó scríofa ón bpríomhoide nó múinteoirí ranga
- 2.Duaiseanna beaga ar nós greamáin, stampaí, teastas a thabhairt do na páistí/tuismitheoirí.
- 3.Pribhléidí breise ag na páistí a leanann an córas m.sh pas ríomhaire, bréagáin, ealaíne, bosca ceoil/éadaí.

Is faoi dhiscreíd an mhúinteora na duaiseanna a shocrú i gcómhair do rang féin.



Má bhíonn iompar aon pháiste taobh amuigh den Chód Scoile leanfar na céimeanna seo a leanas leo:

- Labhraítear leis an bpáiste-iarrtar orthu stopadh
- Scartar an páiste ón ngrúpa ar mhaithe le sábháilteacht na ngasúr eile
- Scríobhtar nóta abhaile / labhraítear le tuismitheoir an pháiste
- Baintear an páiste ón gclós ar feadh tréimhse
- Téitear i gcomhairle le na hoidí eile
- Aontaítear ar phlean feabhais le tuismitheoirí agus gasúr m.sh cárta deá-iompar
- Téitear i gcomhairle leis an mBord Bainistíochta
- **Ba cheart go n-úsáidtear cur chuige dearfach i gcónaí.**

5. Bulaíocht

Ní ghlacann Gaelscoil Riada le aon saghas bulaíocht. Ciallaíonn bulaíocht ionsaithe leanúnacha más ó bhéal, síceolaíoch nó fhisiciúil, a dhéanann duine nó grúpa ar dhaoine eile go mion minic.

Baineann fonn díobhálach, gníomh, cumhacht, athrá, mí-úsáid cumhachta agus sásamh an t-ionsaitheoir le bulaíocht

Glacann Gaelscoil Riada leis an gceart atá ag gach ball de phobal na scoile taitneamh a bhaint as an scoil i dtimpeallacht shábhála, mar sin pléfidh Gaelscoil Riada le bulaíocht mar ábhair dáiríre. Príomh aidhm na scoile ná go bhfeictear bulaíocht mar gníomh diúltach.

Is gá do na tuismitheoirí/páistí an scoil a chur ar an eolas faoi ócáidí bulaíochta chomh luath agus is feidir, ansin déanfar fiosrú faoin tuairisc. Leanfar na treoirlínte atá scríofa i bpolasaí fríth bhulaíochta na scoile. Déantar é seo go tapa, go cothrom agus go deimhneach.

7. Obair bhaile

Tá sé de pholasaí ag an scoil obair bhaile a thabhairt do na páistí chuile oíche den tseachtain seachas Dé hAoine. Is gá do na tuismitheoirí a shíniú/síniú a chur leis an obair bhaile chuile oíche, tá dialann obair bhaile ag na daltaí ó Rang 1 ar aghaidh --Faisneann na Naíonáin Leathanach leis an obair bhaile air chuile sheachtain, is gá do na tuismitheoirí a shíniú/síniú a chur leis. (*níl aon dialann obair bhaile acu*)



Tá tuilleadh eolas faoi cúrsaí obair bhaile sa lámhleabhar scoile a fhaigheann tuismitheoirí ag tús na bliana

8. An Bosca Lóin

Tá sé riachtanach go mbeidh lón **sláintiúil** ag chuile phaiste agus iad ag teacht ar scoil

Iarrtar ar thuismitheoirí/caomhnóirí torthaí, glasraí, ceapairí agus deoch sú/ uisce a thabhairt do na páistí le haghaidh a lóin. Tá scéim bainne ar súil sa scoil.

Tá múid ag iarraidh cosc a chur ar aon bhia saille ar scoil, céard is ciall le sin ná seacláid, críospaí, deochanna le bolgáin aer, srl.

Tá cosc ar ábhair cnónna ar scoil de bharr ailléirgí

9. An Córas Bruscar.

Tá córas athchúrsála i bhfeidhm sa scoil. Faigheann na páistí tuiscint ar an ‘giorcal imshaoil’, ‘scoileanna glasa’ agus conas bruscar a láimhseáil.

- Tá cosc iomlán ar bhruscar nach féidir athchúrsáil. Beidh an bruscar seo curtha abhaile le na páistí sa bhosca loin chomh maith le aon bia breise nach bhfuil ithe acu.
- Ba choir go gcabhróidh gach aon bhail den phobail leis an gcóras seo le caomhnú agus cóiméad na timpeallachta.

Chomh maith leis seo beidh sé de dhualgas ar na páistí atá sna hArd ranganna an seomra a réiteach agus a ghlanadh roimh dul abhaile. Beidh orthu a chinntiú go bhfuil an t-urlár glan, bruscar a chuir sna boscaí bruscar, a bord/bhord féin a shocrú, fuinneoga agus dorais a dhúnadh roimh dul abhaile dóibh.

10. Culaith Scoile

Tá sé riachtanach go mbeidh chuile pháiste gléasta ina gcuid éadaí scoile ceart chuile lá. Tagann na páistí ar scoil ina gculaith reatha scoile Dé hAoine amháin.

Tá sé tábhachtach go ndéanann tuismitheoirí/caomhnóirí cinnte go bhfuil éadaí a bpaiste glan agus néata agus iad ag teacht ar scoil chuile lá.



11. As láthair/ Tinneas

Tá sé riachtanach nóta a thabhairt don mhúinteoir ranga má bhíonn do pháiste as láthair de bharr tinneas.

Má bhíonn tinneas tógalach ag páistí ní mhór é seo a chur in iúil don mhúinteoir ranga freisin ar mhaithe na páistí eile.

Má bhíonn aon ócáid pleanáilte (ócáid speisialta clainne/ cuairt ar an ospidéal 7rl) is gá insint don mhúinteoir roimh ré má chiallaíonn sé go mbeidh páiste as láthair.